

Οι πιστότεροι τῶν φίλων φθάσαντες μέχρι Τρεσπιάνω περίλυποι ἀπεχαιρέτισαν δι' ὑστάτην φοράν τὴν ἐπιφανῆ νεκράν, ἥτις, τὴν ἐπομένην πρωΐαν περὶ τὴν ἐννάτην, ἐκάη.

Τοιαύτη ἥτο ἡ ἐπιθυμία της.

'Εκ Ζακύνθου, Οκτώβριος, 1889.

Σ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

ΤΟ KYANOYN ΤΙΘΝΟΝ

Τὴν 15 Μαΐου 1658 ἡ ἐν Ζηλανδίᾳ πολίχνη Γούδενδαμ ἦγε ἔθνικήν ἑօρτήν. Αἱ σημαιοστόλιστοι καὶ διὰ πολυτίμων ταπήτων τῆς Φλάνδρας κεκοσμημέναι ὅδοι, ἥσαν μεσταὶ εὐθύμου πλήθους ἀστῶν καὶ χωρικῶν διευθυνομένων πρὸς τὸν λιμένα.

Ἡ Γούδενδαμ ἐπανηγύριζε τὴν ἐπιτέλεσιν μακροῦ καὶ ἐνδόξου ἔργου ἀπὸ δύο αἰώνων ἀρξαμένου, καὶ περαιωμένου τέλος ὑπὸ τὴν ἀσκονον καὶ δραστηρίαν ἐποπτείαν τοῦ ἀξίου δημάρχου τῆς Μυνίρ Βὰν Κλούτ. Τὸ ἔργον τοῦτο, εἰς δὲ ἡ πολίχνη αὕτη ὥφειλε τὴν ὑπερξέν της, ἥτο τεράστιος καὶ ἴσχυρὸς κυματοθραύστης, περιβάλλων ἐντὸς τοῦ πολυλεύγου αὐτοῦ βραχίονος τὸν λιμένα καὶ τὴν παρακειμένην ἀκτήν.

Γινώσκετε ἀναμφιθόλως, ὅτι ἡ Ζηλανδία παραθαλάσσιος οὖσα ἐπαρχία τῶν Κάτω Χωρῶν, ἀπαρτίζεται ἐκ πολυαριθμῶν χθυμαλῶν νήσων ἐκτεινομένων μεταξὺ τοῦ Ἐσκὼ καὶ τοῦ Μέζ. Αἱ νῆσοι αὗται, μόλις ἀνακύπτουσι τῆς θαλάσσης, ἐγένοντο ἰδιοκτησία τοῦ ἀνθρώπου διὰ μακροῦ καὶ ἐπιπόνου ἀγῶνος κατὰ τῶν κυμάτων. Ἐδένησε νὰ περιβάλλωσι τὴν ἀκτὴν δι' ἴσχυρῶν προχωμάτων. δπως ἀνθίστανται κατὰ τῶν φοβερῶν ἐφόδων τοῦ Ποσειδώνειου πυροβολικοῦ.

Ἡ Γούδενδαμ κειμένη εἰς τὰ ἀκρότατα τῆς μεσημερινωτάτης τῶν Ζηλανδικῶν νήσων Βαρχέρων ἥτο ἐπὶ πολὺ ἀθλία κώμη ἀλιέων. 'Αλλ' οἱ γενναῖοι αὔτης κάτοικοι, ἐπεχειρησαν, ώς οἱ γείτονες αὐτῶν, τὴν ἀνέγερσιν κολοσσιαίου προχωμάτος προφυλάττοντος τὸν Λιμένα καὶ ἔπασαν αὐτῶν τὴν πόλιν. Κατὰ πρῶτον περιωρίσθησαν εἰς τὰ μᾶλλον ἐπαπειλούμενα σημεῖα, ἀτινα μικρὸν κατὰ μικρὸν συνηνώθησαν εἰς ἐν τεράστιον προχωμα, ἐκάστης γενεᾶς ἔξακολουθούσης τὸ ἀρξαμένον ἥδη ἔργον. 'Η πόλις, προφυλαττομένη ὑπὸ τοῦ κυματοθραύστου τούτου ηὔξησε καὶ αἱ τέως ψαμμώδεις γαῖαι μετεβλήθησαν εἰς χλοοφόρους ἄγρους καὶ θαλλεροὺς κήπους.

Ἡ ἐπιτέλεσις ὅμως τοῦ πατριωτικοῦ τούτου μνημείου ὥφειλετο εἰς τὸν ἀπὸ εἰκοσαετίας ἀφιερωθέντα εἰς αὐτὸν ψυχῆ καὶ σώματι ἀκάματον δημάρχον Μυνίρ Βὰν Κλούτ. 'Εκ δικαίας ὅθεν ὑπερηφανείας ἔπαλλεν ἡ καρδία του, ὅτε, τὴν ἡμέραν ἐκείνην μεταβαίνων εἰς τὸν Λιμένα μετὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐπευφημεῖτο ὑπὸ τοῦ ἐνθουσιῶντος καὶ εὐγνωμονοῦντος πλήθους.

Ο δημάρχος τὴν ἐσπέραν τῆς ἑօρτῆς προσεκάλεσεν εἰς γεῦμα τὸ Δημοτικὸν συμβούλιον, τοὺς ἐπισημοτέρους τῶν συνδημοτῶν του καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους γειτονικῶν τινων πόλεων.

Ἡ ὥρα τῶν προπόσεων ἔφθασε· ἐγερθεὶς πρῶτος ὁ Μυνίρ Βὰν Κλούτ ἤρξατο λέγων διὰ φωνῆς συγκεκινημένης:

«Ἄγαπητοι συνδημόται καὶ φίλοι! Ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι καὶ θὰ μείνῃ ἡ ἐνδοξότερα τῆς ιστορίας τῆς εὐγενοῦς ἡμῶν πόλεως. Ἐάν ἐδόθη ἡμῖν ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας νὰ ἴδωμεν εύτυχῶς συντελούμενον ἔργον τοσαύτης σπουδαιότητος καὶ ὀφελείας καὶ θέτον τὴν Γούδενδαμ ἐν τῇ πρώτῃ τάξει τῶν Βαταυξικῶν πόλεων, ὀφείλομεν νὰ μὴ λησμονῶμεν, ὅτι ἡ δόξα τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔργου ἀνήκει εἰς τοὺς ἡμετέρους προγόνους, πτωχοὺς καὶ ἀφανεῖς ἀλιεῖς, ων οἱ ἀγῶνες ἐπὶ πολὺ ὑπῆρξαν τὸ ἀντικείμενον εἰρωνικοῦ οἴκτου κραταιωτέρων γειτόνων. Διὰ τῶν ἀόκνων προσπαθειῶν πάντων ἡμῶν, κύριοι, δύναμαι νὰ καυχηθῶ ἔνευ ψευδοῦς ὑπερηφανείας διὰ της Γούδενδαμ διαλάμπει καὶ πρωτεύει νῦν μεταξὺ τῶν Ζηλανδικῶν πόλεων. Ρίψατε νοερῶς τὰ βλέμματά σας ἐπὶ τοῦ ἔργου ἡμῶν καὶ ἐπὶ τοῦ λιμένος μας, ἐν φ συναθοῦνται πλοῖα πασῶν τῶν ἔθνικοτήτων καὶ ἐφ' ἀπάσης ἐν γένει τῆς μεγαλοπρεποῦς καὶ πλουσίας Γούδενδαμ: δποία πόλις τῆς Ζηλανδίας ἥθελε τολμήση ν' ἀντιπαραβληθῆ πρὸς ταύτην; Δείξατε μοι ἐν ἀπάσῃ τῇ ὑφηλίῳ πόλιν ὡραιωτέραν; Ἐπιτρέψατέ μοι, ὅθεν, κύριοι. νὰ προπίω ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς Γούδενδαμ, τοῦ μαργαρίτου ἀπάσης τῆς Ζηλανδίας».

Τὰς τελευταίας λέξεις ἐπεκάλυψαν παταγώδη χειροκροτήματα συναναμιγνύμενα μετὰ τῶν ἀνευφημιῶν: Ζήτω ἡ Γούδενδαμ! Ζήτω ὁ Μυνίρ Βὰν Κλούτ!

Αλλὰ εἰς καὶ μόνος ἔμενε ξένος καὶ ἀπαθής πρὸς τὴν γειτίκην ταύτην ἐκδήλωσιν τῆς χαρᾶς ἔμενεν ἀκίνητος καὶ μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας. Ο Μυνίρ Βὰν Κλούτ τὸν παρετήρησεν, τῷ ἔτεινε τὸ ποτήριόν του ἀλλὰ καὶ πάλιν διέμεινεν ἀκίνητος. Ο εἰς ούτος ἥτο ὁ δημάρχος τῆς γειτονικῆς Ζηλανδίας πόλεως Ζαχαμέργης Μυνίρ Ούτφράζ, ούτινος τὸ πρόσωπον ὅτε μὲν ἐγένετο ἐρυθρόν, ὅτε δὲ πορφυρόχρονον, δὲ δὲ ίοχρούν.

Οι παριστάμενοι προσέβλεπον ἀλλήλους ἔκπληκτοι.

Ο Ούτφράζ ἥγερθη.

«Κύριοι, εἶπε, διὰ φωνῆς ὄργίου καὶ εἴρωνος. Μετὰ τὴν ἀληθῶς θαυμασίαν τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου μου πρόποσιν, εἴμαι καὶ ἐγώ πρόθυμος νὰ προπίω μεθ' ὑμῶν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς Γούδενδαμ ἐκτιμῶν τὰς προσπαθείας σας τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἀπέβησαν καὶ ἀγονώτεραι. Η φύσις διήνειμε λίαν φειδωλῶς τὰ δῶρα αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἀγόνου ταύτης νήσου ἐν ἥ κατοικοῦμεν, καὶ ἀληθῶς εἰσθε ἀξιέπατοι. Διὰ τὰς προσπαθείας, δις ἀπὸ τόσων αἰώνων καταβάλλετε. Ο Μυνίρ Βὰν Κλούτ ἀπεκάλεσε τὴν πόλιν ὑμῶν μαργαρίτην τῆς Ζηλανδίας, ἀλλὰ τότε, κύριοι, πῶς ἥθελον χαρακτηρίση τὴν Ζαχαμέργην, τὴν εὐγενῆ πόλιν, ἥς ἄρχω; Τις ἥθελε το-

μήση, εἰμὴ ήτο παράφρων, νὰ συγκρίνῃ ταῦτην πρὸς τὴν πεντεχράν υμῶν κώμην;

Προφανῶς δὲ ἀγορεύων ὑπερέβη τὰ ἐπιχειρέμενα.

— Πεντεχρά κώμη! ἔβρυχήθη μᾶλλον ἢ ἐνέκραξεν δὲ Μυνὶρ Βάν Κλούτ. Καὶ τολμάτε νὰ ἀναφέρετε καὶ τὸν βρωμότοπό σας;

— Βρωμότοπος! ἀνεφώνησεν παράφρος; δὲ Οὐτφράζ, σοῦ τουτὶ ω τὸ ποτῆρι στὸ κεφάλι! βρωμότοπος ἡ Σκαμβέργη! δὲ μαργαρίτης ἡ Γούδενδαμ εἶνε βρωμότοπος.

Τὰς λέξεις τοῦ Οὐτφράζ κατεκαλύψκεν αἱ κραυγαὶ τῶν ἔξανοστάντων κατοίκων τῆς Γούδενδαμ καὶ θὰ διεδέχοντο τὰ γρονθοκοπήματα, ἀν μὴ προλαμβάνων οὗτος, ἐξήρχετο τῆς αἰθούσης.

Ματαιότης τῶν ἐγκοσμίων! Ἡ ἡμέρα αὕτη, ἡ ἀρξαμένη διὰ γελώτων καὶ εὐθυμίας κατέληξεν εἰς θύριν, ἥτις ἐφίνετο εἰς τὸν ἀγαθὸν δῆμαρχον ὡς ἡ ἐσχάτη τῶν ἀτιμώσεων.

Ο Μυνὶρ Βάν Κλούτ ἐμεινεν ἄυπνος καθ' ὅλην τὴν νύκτα μυρίας ἐκδικήσεις διαλογίζόμενος. Μετὰ μαράν σκέψιν ἀπεφάσισε νὰ προκαλέσῃ εἰς μονομαχίαν τὸν θύριστην τῆς πατρίδος του.

Ο ἀνεψιός του Μυνὶρ Βάν Βός βλέπων τὸν θεῖόν του ωχρὸν καὶ καταβεβλημένον τὸν ἡρώτησε:

— Τί ἔχετε θεῖε μου; τί τρέχει;

— Απεφάσισα νὰ ἀποτλύνω διὰ τοῦ αἴματος τοῦ Οὐτφράζ τὴν θύριν, ἥν ἐλαβον χθὲς καὶ ἡς ὑπῆρξες καὶ σὺ μάρτυς.

— Νομίζω, ἀπήντησεν ἡπίως δὲ ανεψιός, διὰ δίδετε μεγαλειτέραν τοῦ δέοντος σημασίαν εἰς τοὺς λόγους τοῦ γηραιοῦ ἡμῶν φίλου καὶ γείτονος. Γνωρίζετε διὰ ἐξαπτεται εὐκόλως, χθὲς δὲ ἐξήρθη πολὺ περισσότερον ἔνεκεν τοῦ Ἰσπανικοῦ σας αἵνου. Πιστεύατε διὰ πρῶτος ἐκεῖνος θὰ λυπηθῇ διὰ τὴν παράλεψιν τῆς ἀπαιτουμένης ἀδροφροσύνης καὶ θὰ σᾶς ζητήσῃ συγγνώμην.

— Τίποτε δὲν ἀκούω· τότε μόνον θὰ τὸν συγχωρήσω διὰ τὴν ζητήση συγγνώμην ἐνώπιον πάντων ἔκεινων ὅσοι χθὲς ἦσαν εἰς τὸ γεῦμα.

— Πολλὰ ζητεῖτε, θεῖε μου. Ο Οὐτφράζ εἶνε ἐρωτευμένος μὲ τὴν πόλιν του καὶ πρέπει νὰ τὸν συγχωρήσετε διὰ τὴν ὑπερβολικὴν αὐτὴν ἀγάπην.

— Νὰ τὸν συγχωρήσωι ἀνέκραξε ζωηρῶς δὲ δῆμαρχος, διὰ ὅργη ἐκυρίευεν ἐκ νέου. Βλέπω διὰ σὺ θέλεις νὰ τὸν δικαιολογήσῃς....

— Διόλου, θεῖε μου.

— Επὶ τέλους, δὲν ἐννοῶ τίποτε ἢ θὰ τὸν φονεύσω ἢ θὰ μὲ φονεύσῃ.

— Άλλαξ ἀνάγκη, παρετήρησεν δὲ νέος, νὰ γνωρίζετε καὶ ξιφασκίαν.

— Ολίγον μὲ μέλλει δὲ βραχίων μου εἶνε ἀρκετὰ ισχυρὸς καὶ τοῦτο ἀρκεῖ.

Ο Μυνὶρ Βάν Βός ἐφάνη σκεπτόμενος ἐπὶ τινας στιγμάς, πιθανῶς ὅπως ἀνέυρῃ τρόπον ἵνα παρεμποδίσῃ τὸν ἀγαθὸν

μὲν ἀλλὰ λίαν εὔερεθιστὸν δῆμαρχον τῆς Γούδενδαμ ἀπὸ τοῦ ἀφρονος κινήματός του.

— Αφ' ἡς στιγμῆς ἀποφασίσατέ τι, εἶπε τέλος, δὲν δύναμαι ἢ νὰ ἐπιδοκιμάσω τὴν ἀπόφασίν σας, ἐπιτρέψατέ μοι δικας νὰ σᾶς δώσω μίαν συμβουλήν. Γνωρίζετε καλῶς ός ἐγὼ τὸν ἀποστρατὸν λοχαγὸν Μωβέν, διστις ἀφ' οὐ δύνηται εἶπε τόσα ἔτη ἐν τῷ στρατῷ τοῦ Λουδοβίκου ΙΙ'. ήλθε καὶ κατώκισε ἐδῶ εἰς τὴν πόλιν μας. "Εχει μεγάλην πεῖραν τῶν ὑποθέσεων τούτων, διότι ἡ μονομαχία ἀλλοτε ἐν Γαλλίᾳ, ἥτο ἐν χρήσει, καὶ πιστεύω διτι θὰ σᾶς δώσῃ ὁφελίμους συμβουλάς.

— Δὲν θέλω συμβουλάς.

— Τὸ ἐννοω, ὑπέλασθεν δὲ νέος, ἀλλ' ἂν ὅχι συμβουλάς, θὰ σᾶς μάθη δικας εἰς ὅληγα μαθήματα νὰ χειρίζεσθε τὸ ξίφος ὅπως κατορθώσητε ν' ἀντιμετωπίσητε τὸν ἐχθρὸν σας.

— Τότε, μάλιστα, αἱ; ἔλθη, ἀλλὰ ἀμέσως διότι ἐννοῶ νὰ τελειώσω τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν ταχέως.

Ο Μυνὶρ Βάν Βός ἀνεχώρησε καὶ δὲ δῆμαρχος, ἀφ' οὐ ἐπὶ δλόκληρον ὥραν διέτρεξε καθ' ἀπάσας τὰς διευθύνσεις τὸ δωμάτιον του, ως θηρίον ἐν κλωβῷ, ἀπαυδήσας ἐκαθέσθη ἐπὶ ἀνακλίντρου καὶ ἥρξατο ἀναγινώσκων τὴν ἀγίαν Γραφήν. "Ανεγίνωσκεν ἔτι, διτι ἥκουσε βήματα ὑψώσε τὴν κεφαλήν του καὶ παρετήρησε τὸν Βάν Βός ἀκολουθούμενον ὑπ' ἀνδρὸς ὑψηλοῦ καὶ ισχνοῦ, φέροντος στολὴν σωματοφύλακος.

— Θεῖε μου, εἶπε δὲ νέος, σᾶς παρουσιάζω τὸν λοχαγὸν Μωβέν.

— Δοῦλος σας, κ. Δήμαρχε, προσέθηκεν δὲ γέρων στρατιώτικός.

Ο Μυνὶρ Βάν Κλούτ ἐξηκολούθει μεγαλοπρεπῶς καθήμενος καὶ ἐξετάζω διὰ τοῦ βλέμματος τὸν στρατιώτικόν. Εὔχαριστηνεις ἐκ τῆς ἐξετάσεως, ἀφήρεσε τὰς ἐπὶ τῆς δινός του διοπτρὰς, ἡγέρθη καὶ τείνων φιλίως τὴν χεῖρα πρὸς τὸν λοχαγὸν τῷ εἶπε:

— Πιστεύω διτι γνωρίζετε τὴν ὑπόθεσιν.

— Ο κ. ἀνεψιός σας μὲ ἐπιληροφόρησεν ἥδη.

— "Εκαμε πολὺ καλά, διὰ ν' ἀρχίσωμεν ἀμέσως τὸ πρῶτον μαθημα καὶ διὰ σᾶς λέγω ἀμέσως ἐννοῶ μετὰ τὸ πρόγευμα, διότι πιστεύω διτι θὰ μείνετε νὰ προγευματίσωμεν.

Κατὰ τὸ πρόγευμα ἡ συνομιλία περιεστράφη ἐπὶ τῆς μονομαχίας καὶ τῶν κυριωτέρων θεωριῶν τῆς ξιφασκίας. Ο λοχαγὸς ἀπεπειράτο ν' ἀποδείξῃ τὸν κίνδυνον, διὰ διατρέχουσιν οἱ ἀπειροι μονομάχοι, ἀλλ' δὲ δῆμαρχος οὐδὲ συνοφρυώθη καὶ πρὸ τῶν ἐκπληκτικῶν ἀφηγήσεων του.

Η ζωὴ του ἥτο μηδὲν προκειμένου περὶ τῆς προσβληθείσης τιμῆς τῆς Γούδενδαμ!

Ο στρατιώτικός, διστις προφανῶς ἐπεδίωκε μέσον συμφιλιώσεως μετήλλαξε τακτικήν. "Ηρξατο ἐξυμνῶν τὴν Γούδενδαμ καὶ τὰ θέλκτικὰ αὐτῆς περίχωρα, χάριν τῶν διοίων ἐγκατέλιψε τὰς γραφικὰς τῆς ὥραιας του Γαλλίας κοιλάδας. "Ἐν τούτοις, συνεπέρανε, μετὰ πόθου ἀγαλογίζομαι, ως τὸ κυανοῦν πτηνόν, τὴν φιλατην μου πατρίδα.

— Τι είνε αύτὸ τὸ κυανοῦν πτηνόν! ἡρώτησεν δὲ δήμαρχος προσβληθεὶς ὄλιγον διότι δὲ στρατιωτικὸς ἔξεφρασε τὸν πρὸς τὴν Γαλλίαν πόθον του.

— Εἶνε ἀρχαία παράδοσις, ἵνα ἡκουσαν νὰ διηγῶνται κατὰ τὴν παιδικήν μου ἡλικίαν, ἀπεκρίνατο δὲ λογχαγός. Ἡμέραν τινὰ κυνηγοὶ ἔφερον εἰς τὸν βασιλέα μιᾶς τῶν ὁραιωτέρων χωρῶν τῆς Ἀσίας, πτηνόν, διπερ συνέλαβον ἐν γειτονικῷ δάσει καὶ οὐτινοὶ τὰ πτερὰ ἦσαν κυανά. Ὁ βασιλεὺς ἀγαπήσας τὸ σπανιόν τοῦτο πτηνὸν διέταξε καὶ κατεσκεύασταν μεγάλην δικτυωτὴν οἰκίαν, ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας του διήρχετο. Ἡ οἰκία αὕτη κατεσκευάσθη ἐκ λεπτῶν χρυσῶν διαδιπλῶν κεκοσμημένων διὰ πολυτίμων λίθων καὶ ἔκειτο ἐν τῷ μέσῳ θελκτικοῦ καὶ ἔξαισίου δάσους. Τὸ πτηνὸν ὅμως ἀστέπτε ἔμενε τεθλιμμένον, καὶ δὲ βασιλεὺς παρατηρήσας τοῦτο τὸ ἡρώτησεν ἡμέραν τινα. « — Διατί ἀναστενάζεις; Θὰ λυπᾶσαι, θεβαίως, διότι εἶσαι αἰχμαλωτον. » Επιθυμεῖς νὰ πλανᾶσαι μετ' ἑμοῦ ἐλεύθερον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁραίων τούτων κήπων; — ἐπειθύμησα τὴν πατρίδα μου! ἀπήντησε στενάζον τὸ πτηνόν — Εἶνε λοιπὸν τόσον ὡραία ἡ πατρίς σου, ἡρώτησεν δὲ βασιλεὺς, ὥστε νὰ μὴν δύνανται τὰ τόσα πλούτη διὰ τῶν διποίων σὲ περιβάλλω, νὰ κάμουν νὰ τὴν λησμονήσῃς;

Οὐδὲν δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς αὐτήν, ἀπήντησε τὸ πτηνόν. — Τότε ἀφ' οὐ ἡ πατρίς σου εἶναι ὡραιοτέρα ἐπιθυμῶ νὰ μὲ διδηγήσῃς νὰ τὴν ἐπισκεφθῶ. Ὁ βασιλεὺς ἀνεχώρησε μετὰ τοῦ πτηνοῦ Διῆλθον ἀγγινεφῆ ὅρη, ὡν αἱ κλιτύες ἐκάλυπτοντο ὑπὸ θαυμασίων δασῶν.

— Αὔτὴ εἶνε ἡ πατρίς σου; ἡρώτησε θελχθεὶς δὲ βασιλεὺς — « Οχι, εἶνε ἀκόμη ὡραιοτέρα, ἀπήντησε τὸ πτηνόν. Καὶ ἔξηκολούθησαν πορευόμενοι. Διῆλθον φρικαλέαν ἔρημον, ἔκτεθειμένην ὑπὸ τὰς φλογερὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου καὶ τὴν πνοὴν καυστικοῦ ἀνέμου, ἔκτεινομένην μέχρι τῆς θαλάσσης. Ἐκεῖ δὲ βασιλεὺς διέκρινε μεταξὺ τῆς ς μυρμουγιγαντιώδη μέλαναν βράχον, ἀπαίσιον τὴν θέαν, περὶ δὲν ἴπταντο ἀπειροπληθῆ κυανᾶ πτηνά. Τὸ πτηνόν τότε πτερυγίσαν ἐστράφη εύθυμον πρὸς τὸν βασιλέα «ιδοὺ ἡ πατρίς μου» ἀνέκραξε καὶ ἀπέπτη πρὸς τὸν βράχον.

— Ο μῦθος δηλοῖ, κ. Λοχαγέ, ἀπεκρίνατο ζωηρῶς δὲ δήμαρχος, διτὶ ὡς τὸ κυανοῦν πτηνὸν εἶμαι τρελλός καὶ ἐπὶ πλέον ἔμωραμένος.

— Κύριε δήμαρχε, ἀνέκραξεν δὲ λοχαγός, δὲν ἔννοω. — « Αν δὲν ἔννοεῖτε σεῖς, ἔννοω ἐγώ, εἴμαι ζεμωραμένος, τὸ ἐπαναλαμβάνω. » Αφ' οὓς δέ, χάρις εἰς ὑμᾶς ἔθεβαι αὐτὴν περὶ τούτου, δὲν σκοπεύω νὰ μονομαχήσω πλέον μετὰ τοῦ παλαιοῦ μου φίλου Οὐτφράζ, ἐπίσης ὡς ἐγὼ ζεμωραμένος. Συγχωρῶ τὴν ὄργήν του, διότι ἐὰν μεταξὺ τῶν ἀνθρωπίνων ἀδυναμιῶν ὑπάρχητις συγγνωστή, καὶ ἐτὶ πλέον, ἀν ὑπάρχητις δι' οὓς πᾶσα γενναιόφρων καρδία πρέπει νὰ ὑπερηφανεύητε, εἶνε ἡ ὑπερβάλλουσα πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

N. Θ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

Ο ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΥΠΟ

ΦΟΙΒΟΥ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέγεια καὶ τέλος.)

στων ἀλλ' ἐπὶ μᾶλλον κενῶν καταστημάτων καὶ καπηλείων λειψάνων τοῦ ἐκεῖ ἀκμάσαντος ἐμπορίου.

Τὸν ἀλλά τοῦ μᾶλλον μορφῆς φέρουσαι τὴν αὐτὴν ὡς αἱ Σπετσιώτιδες περιθολὴν ἐπεβιβάσθησαν εἰς τὸ πλοῖον, ὅπερ μετέπειτα ἡκολούθησε τὸν πλοῦν μακρυνόμενον τῆς ισορικῆς νήσου. Τὸ θέαμα εἶναι λίαν περιέργον· ἡ πόλις ἐκτισμένη ἀπὸ τῆς χορυφῆς μέχρι τῶν βάθρων μικροῦ βουνοῦ, αἴφνης ἀπόλλυται πρὸ τῆς ἐμφανίσεως μεγάλου λόφου ἐπιπροσθοῦντος αὐτῇ τὸ πλοῖον παραπλέει, μετ' ὀλίγον δὲ ηρός λόφου φαίνεται στρέφων περὶ ἐσαυτόν, σχεδὸν ἀφανίζεται, καὶ ἡ λευκὴ πόλις ἐκ νέου καθορᾶται πρὸς ἔκπληξιν τῶν θεωμένων ἐτι τοὺς γυμνοὺς βράχους τῆς ἀποκρήμνου ἀκτῆς.

Ἐντεῦθεν ἡ θαλασσα ἡρξατο νὰ κυμαίνηται, ἐφ' ὅσον δὲ τὸ πλοῖον προύχωρει πρὸς τὸ ἀντικρὺ Σκύλαιον ἀκρωτήριον, τοσοῦτον δὲ κάνεμος καθίσταται σφοδρότερος, καὶ τὰ κύματα παφλαζοντα μετὰ βίας ἔθραυνοτο ἐπὶ τῆς δεξιάς πλευρᾶς τῆς πρώρας τοῦ σκάφους ἀναδίδοντα ἀχνην ἀφροῦ.

Μόλις τὰ ὅρη τῆς Υδρας ἐφαίνοντο ἐτι φαιὲ ὡς ἐκ τῆς ἀπαστάσεως, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ καὶ ταῦτα ἐκρύθησαν ὅπισθεν τῶν ὑψηλῶν βράχων τῆς πελοποννησιακῆς ἀκτῆς τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ Σκύλαιον ἀκρωτήριον διθεν ἀρχεται ἡ Τροιζήν. Η παραλία ἐντεῦθεν κατεχομένη ὑπὸ συνεχῶν καταφύτων λόφων ἀποτελεῖ καλλιθέατον εὐθεῖαν γραμμήν, καθ' οὓς αἱ χλωραὶ βοσκαὶ, τὰ ἀγροκήπια, αἱ ἔμπειλοι οἱ λειμῶνες ἐν ὅλῃ αὐτῶν τὴν ζωηρὴν βλαστήσει κατέθελγον τὸν ἀποκαμόντα ὄφθαλμὸν ἐκ τῆς ηρότητος τῶν πρὸ μικροῦ παραπλευσθέντων νήσων. Σκοτεινόν τι πράσινον χρῶμα πρὸς τὸ βάθος ἐπεκτείνετο τῶν κατωφερειῶν τῶν ὄρέων καὶ τῶν πεδίων, τῶν διποίων ἡ ἔκτασις οὐδὲν εἶχεν σταθερόν, τέλος πάντοτε προσαύξανε ἐφ' ὅσον τὸ πλοῖον προύχωρε· πληστέστερον ἡ ἐπικαλύπτουσα ἐπιδένδρωσις ἐφαίνετο μᾶλλον ξανθή, ὑπὸ δὲ τὰς μεσημβρινὰς τοῦ ἡλίου ἀκτίνας λαμπροτάτην προσελάμβανεν ἐπιχρύσωσιν. Τὸ πλοῖον δὲν ἐβράδυνε νὰ ἀντικρύσῃ καὶ εἰς τὴν νῆσον Καλαυρίαν. Ο Πόρος πολλαχόθεν τοῦ καταστρώματος ἡκούσθη, καὶ ἡ κοινὴ προσοχὴ ἐστράφη πρὸς τὴν μᾶλλον θάλλουσαν νῆσον μεταξὺ τῶν λοιπῶν. Καὶ αὕτη ηροὺς ἀποτόμους βράχους παρέχει τὸ πρῶτον αἱ ἀγριαι συκαὶ ὅμως καὶ δὲ ἀκανθώδης κάκτος ἀπὸ αὐτῶν ἀναφυόμενοι καὶ κυρτούμενοι μέχρι θαλασσης χαρίσσαν ἀπετέλουν ἀποφίν λούντες εὐρέα φύλλα ἐπὶ τῶν θαλασσίων ὑδάτων.

Μικρὰ εἶναι ἡ θαλασσία ἐπιφάνεια ἡ χωρίζουσα τὴν νῆσον ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου· διὰ τοῦτο διαπλέων ἐκεῖθεν δυσχε-